

Broj 178-5/2019Datum 7.11.2019.

На основу члана 65. став 1. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018 и 67/2019), члана 2 Кодекса о академском интегритету Универзитета Привредна академија у Новом Саду (број: 159/1/16 од 18.11.2016. године) и члана 53 став 3 Статута Факултета савремених уметности у Београду, Универзитета Привредна академија у Новом Саду (број: 50/2019 од 27.03.2019.године), Наставно-уметничко-научно веће Факултета на седници одржаној дана 07.11.2019. године, доноси:

КОДЕКС О АКАДЕМСКОМ ИНТЕГРИТЕТУ ФАКУЛТЕТА САВРЕМЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Члан 1.

Циљ Кодекса о академском интегритету (у даљем тексту: Кодекс) је подстицање и прихватање основних начела морално оправданог понашања и њихова примена у специфичном контексту Факултета савремених уметности у Београду, Универзитета Привредна академија у Новом Саду (у даљем тексту: Факултет).

Кодекс се примењује у професионалном и јавном деловању свих чланова академске заједнице: наставног и научног особља, студената, ваннаставног особља, као и лица која нису чланови академске заједнице, али су својим радом повезана са Факултетом.

Члан 2.

Органи и тела Факултета су дужни, у оквиру својих надлежности, да се старају о остваривању и унапређењу етичких стандарда на Факултету, у складу са Кодексом и да обезбеде услове неопходне за упознавање чланова академске заједнице са свим прописима који се тичу њихових права и обавеза.

Непознавање или неразумевање етичких стандарда не оправдава неетично понашање.

Члан 3.

Поступци прописани Кодексом не представљају замену за грађанске, кривичне, управне, дисциплинске и друге поступке који су уређени законом и општим актима Факултета и Универзитета.

Члан 4.

Академска честитост члана академске заједнице заснива се на самосталности у академском и научном раду, односно спровођењу оригиналних научних истраживања, представљању властитих резултата, уз способност реалног сагледавања себе самог, властитог знања и тих резултата, као и на строгом поштовању ауторских права других.

Члан 5.

Водећи рачуна о општем добру, чланови академске заједнице дужни су да чувају интегритет система високог образовања и самог Факултета и да раде савесно, марљиво, одговорно и посвећено, према свом најбољем знању.

Чланови академске заједнице дужни су и да:

- негују односе сарадње који су засновани на међусобном уважавању, поштовању и разумевању, водећи рачуна о интересима академске заједнице као целине;

- своје обавезе према студентима, колегама и запосленима на Факултету, као и колегама у другим установама, у оквиру академске заједнице извршавају одговорно, савесно и професионално, држећи се начела објективности, непристрасности и међусобног уважавања;
- се држе начела непристрасности и не смеју да допусте да ставови или мишљења о појединцима, друштвеним групама и делатностима који нису утемељени на искуству или рационалним аргументима, већ су донети унапред и засновани су на неоправданим генерализацијама, утичу на њихову објективност у академским, истраживачким, стручним, административним, пословним и управљачким делатностим;
- се брину о интересима Факултета у духу развоја академских слобода, а посебно у погледу аргументоване расправе, критике, толеранције и одговорног трагања за оптималним решењем.

Члан 6.

Недозвољен је сваки облик дискриминације на Факултету.

Стручност, способност и професионалне заслуге, као и резултати у обављању одређене врсте делатности, послова и задатака, једини су релевантни критеријуми вредновања и напредовања чланова академске заједнице.

Члан 7.

Забрањена је свака врста узнемиравања међу члановима академске заједнице, а посебно када се темељи на злоупотреби положаја институционалне или хијерархијске надређености.

Узнемиравањем се сматра сваки чин, појединачан или понављан, вербални, невербални или физички, као и стварање или доприношење стварању неугодних и непријатељских радних и образовних околности, које другу особу застрашују, вређају или понижавају.

Члан 8.

Факултет је дужан да у току трајања студија, а посебно на почетку прве године свих нивоа студија које организује, упозна студенте са правилима академске честитости, правилима за навођење идеја и радова других аутора, односно правилима цитирања и препречавања.

Члан 9.

Наставници су дужни да:

- поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде Факултета и Универзитета;
- обезбеде репрезентативност, релевантност, тачност и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета, унутар студијског програма;
- теже постизању и преношењу квалитетних научних сазнања из своје научне области и предмета који се изводе на студијама;
- понуде свим студентима начено исте могућности за стицање знања;
- вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- савесно провере сваки писани рад студента и да обрате посебну пажњу на то, да ли тај рад садржи неки од облика неакадемског понашања из члана 12. Кодекса;
- обезбеде транспарентност и јавност испита и објективност оцењивања.

Члан 10.

Члановима академске заједнице није дозвољено да:

- користе, подстичу, помажу или толеришу употребу недозвољених средстава за испуњавање предиспитних обавеза и полагање испита;

- приступање испитима условљавају захтевима који нису садржани у елементима студијског програма, а посебно да намећу услове који њима доносе приватну материјалну и другу корист.

Члан 11.

Чланови академске заједнице гарантују изворност радова које објављују, као и тачност у приказивању и навођењу информација о пореклу идеја и навода којима су се у раду користили.

Члан 12.

У научноистраживачком и стручном раду није дозвољено:

- плагирање,
- лажно ауторство,
- измишљање и кривотворење резултата и
- аутоплагирање.

Ове забране се односе на све писане радове наставног и научног особља и студената (семинарски рад, завршни рад, мастер рад, докторски уметнички пројекат, рад у часопису, уџбеник, монографија, поглавља у зборницима и сл.).

Одговорност за кршење ових забрана сноси и припадници академске заједнице у случају несавесног и неодговорног приказивања, односно занемаривања чињеница у извештајима о наставном и научноистраживачком раду (у рефератима за оцену докторског уметничког пројекта, избор у звање наставника или сарадника и сл.).

Посебну одговорност има ментор при изради докторског уметничког пројекта, односно наставник који води студента код израде других облика писаних радова.

Члан 13.

Плагирање је представљање туђих идеја или туђег рада, у целини или деловима, без навођења изворног ауторства или изворника, односно противзаконито присвајање туђих интелектуалних творевина и научних резултата и њихово приказивање као својих, а нарочито:

- дословно преузимање, као и копирање из електронских, штампаних или рукописних извора текста другог аутора, односно текста урађеног од стране професионалне агенције или другог лица за потребе аутора или трећих лица – са српског или страног језика, у деловима (без обзира на обим) или у целости – без навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања преузетог дела;
- препричавање или сажимање текста другог аутора, као и текста урађеног од стране професионалне агенције или другог лица за потребе аутора или трећих лица, електронских, штампаних или рукописних извора, са српског или страног језика, у деловима (без обзира на обим) или у целости – без одговарајућег навођења имена аутора и извора из којег је текст преузет, као и без јасног обележавања препричаног дела. Успутно навођење изворног аутора није довољно: аутор је дужан да обезбеди, да се не створи погрешан утисак, да су парафразиране реченице његова идеја;
- непрецизно цитирање, које не следи правила цитирања прихваћена у датој научној, односно стручној области;
- представљање идеја других аутора као својих, без одговарајућих навођења имена аутора, односно извора из кога је текст преузет.

Члан 14.

Лажно ауторство је навођење, као аутора, лица које није учествовало у изради рада.

Чланови академске заједнице дужни су да као ауторе наводе све и само оне учеснике у процесу настајања научног, односно стручног рада који су интелектуално допринели раду.

Није дозвољен ни дослук између лица укључених у израду рада, који се показује у недозвољеној сарадњи између студената, пропушту да се наведе примљена помоћ или пропушту да се прецизно поштују правила о групном раду на пројекту.

Члан 15.

Измишљање и кривотворење резултата је деловање којим се манипулише предметом, опремом или процесом истраживања, са циљем да резултати научног истраживања буду намерно подешени или тендециозно протумачени.

Посебан облик измишљања и кривотворења резултата је несавесно и неодговорно приказивање чињеница у извештајима о наставном и научноистраживачком раду.

Члан 16.

Аутоплагирање је поновно објављивање, у деловима или у целости, свог раније објављеног или за другу сврху искоришћеног рада, као новог и оригиналног, а да није изричито наведено да је у питању већ објављен или за другу сврху искоришћен рад.

Члан 17.

Недозвољено је измишљање или преправљање препорука и лажно представљање академских достигнућа.

Члан 18.

Неосновано пријављивање за плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата, аутоплагирање, нетачност препорука или корупцију представља понашање којим се крши Кодекс.

Члан 19.

Чланови академске заједнице не смеју:

- да траже, нити да примају, за себе или за друга лица, поклоне или услуге, уколико постоји оправдана претпоставка да ће тиме бити извршен утицај на њихову објективност или испуњавање професионалних обавеза;
- радњама и активностима које проистичу из обављања њихових професионалних обавеза и академских дужности са собом повезана лица стављати у повлашћен положај у односу на друга лица.

Члан 20.

Чланови академске заједнице не могу обављати ни један ван-академски посао или делатност који су у супротности са њиховим професионалним обавезама на Факултету или утичу на њихов интегритет и објективност у вршењу академских дужности.

Члан 21.

Чланови академске заједнице дужни су да утичу на сузбијање сваког покушаја корупције на Факултету и да пријаве такав случај, у складу са законом, као и да своје професионалне обавезе и академске дужности обављају у складу са законом и непристрасно, при чему не смеју да користе свој положај за стицање било какве користи или погодности за себе или повезано лице, нити да делују против интереса високог образовања у целини.

Члан 22.

При обављању својих професионалних обавеза и академских дужности, чланови академске заједнице дужни су да избегавају стварање односа зависности према лицима која би могла да утичу на њихову непристрасност, а у случају да такав однос већ постоји, дужни су да га отклоне.

Чланови академске заједнице дужни су да избегавају ситуације које могу за последицу да имају кршење објективности и непристрасности, посебно између чланова заједнице који су у узајамном хијерархијском односу, односно који укључују оцењивање туђег рада и достигнућа или одлучивање о статусу лица која су хијерархијски подређена, њиховом професионалном напредовању, погодностима, награђивању или кажњавању.

Члан 23.

Чланови академске заједнице дужни су да избегавају сукоб интереса.

Сукоб интереса је ситуација у којој приватни интерес члана академске заједнице или приватни интерес са њим повезаног лица утиче или може да утиче на законито и непристрасно обављање професионалних обавеза (доношење професионалних одлука или предузимање професионалних радњи) и академских дужности од стране члана академске заједнице.

Приватни интерес је било каква корист или погодност за члана академске заједнице или са њим повезаног лица.

Повезана лица су лица која се са чланом академске заједнице налазе у посебном односу заснованом на браку или ванбрачној заједници, крвном сродству у правој линији, односно побочној линији, закључно са другим степеном сродства, тазбинском сродству, закључно са другим степеном сродства, односу заснованом на усвојењу, односно кумства, блиског пријатељства или интимне везе, као и сва друга лица која се према другим основама и околностима могу сматрати интересно повезаним са чланом академске заједнице.

Члан 24.

Процена успешности остваривања професионалних обавеза и професионалне компетенције члана академске заједнице мора да буде објективна, непристрасна и утемељена на унапред утврђеним и транспарентним критеријумима.

Члан академске заједнице дужан је да процене о условима за професионално напредовање других чланова заснива искључиво на критеријумима који су релевантни за вршење професионалних обавеза, односно на показаној стручности, таленту и професионалним резултатима.

Недозвољен је сваки облик дискриминације у поступку вредновања услова професионалног напредовања, као и у самом поступку напредовања.

Сви чланови академске заједнице имају једнаке услове за напредовање на основу процене испуњености професионалних обавеза.

Члан 25.

Поступак утврђивања неакадемског понашања према Кодексу примењује се на плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата и аутоплагирање.

Мере изречене за неакадемско понашање не ослобађају учиниоца евентуалне одговорности по законским прописима о заштити ауторских права и права интелектуалне својине, као и по другим основама.

Члан 26.

Наставник не може бити лице које је правоснажном пресудом осуђено за кривично дело против полне слободе, злоупотребе службеног положаја, фалсификовања јавне исправе коју издаје Факултет или примања мита у обављању послова на Факултету, односно које је правоснажном пресудом осуђено на казну затвора за друго кривично дело, као ни лице које је прекршило Кодекс.

Члан 27.

У поступку утврђивања неакадемског понашања учествују:

- Етичка комисија коју образује Факултет;
- Наставно-уметничко-научно веће Факултета;
- Стручна комисија, коју на предлог Етичке комисије, образује Наставно-уметничко-научно веће Факултета, ради утврђивања чињеничног стања и давања предлога за даље поступање;
- Декан Факултета, који је дужан да се стара о спровођењу поступка утврђивања неакадемског понашања у роковима предвиђеним овим кодексом;
- Етичка комисија Универзитета, као другостепени орган за професионалну етику.

Сви учесници у поступку утврђивања неакадемског понашања дужни су да поштују етичке стандарде предвиђене Кодексом, а у случају повреде тих стандарда подлежу мерама прописаним за повреду Кодекса.

Члан 28.

Захтев за утврђивање неакадемског понашања (у даљем тексту: захтев) могу поднети запослени на Факултету, студенти и друга физичка лица (у даљем тексту: акузатори), као и органи и тела Факултета и научноистраживачких организација, када постоји основана сумња да је рад другог лица настао као резултат неког облика неакадемског понашања.

Захтев мора бити образложен и мора да садржи доказе који указују на неакадемско понашање.

Захтев мора да садржи личне податке и потпис подносиоца захтева, с тим да су ти подаци поверљиви, уколико подносилац то затражи.

Захтев се подноси Етичкој комисији Факултета на коме је лице, против кога се подноси захтев, запослено или је било запослено, завршило студије, односно одбранило рад (у даљем тексту: матична установа).

У случају коауторства наставно-уметничко-научних радника из две установе или већег броја установа, поступак се спроводи на факултету, који остварује већи удео у средствима којима се финансира пројекат, у оквиру којег је настао рад, чији је интегритет предмет поступка, а ако рад није резултат пројекта, у установи коју, између инволвираних, по хитном поступку одреди Ректорски савет КОНУС-а.

Члан 29.

Ако је захтев уредан, Етичка комисија у року од осам дана, од дана његовог пријема, доставља захтев лицу против кога је поступак покренут, ради писаног изјашњења у року од наредних 15 дана. Достављање је могуће и путем електронске поште.

Уколико Етичка комисија закључи да лице против кога је поступак покренут избегава да прими захтев, односно да се о њему изјасни, донеће, у року не краћем од 25 дана и не дужем од 30 дана, од дана када јој је захтев достављен, закључак да постоји основана сумња на постојање неакадемског понашања.

Члан 30.

У случају да је сумња на постојање неакадемског понашања неосновања, захтев се одбија. Етичка комисија у процесу одбијања је дужна да размотри, да ли одбијена пријава садржи елементе лажне, односно шиканирајуће пријаве и ако процени да за то постоји сумња, може да покрене поступак утврђивања одговорности подносиоца захтева.

Члан 31.

Уколико постоји основана сумња на постојање неакадемског понашања, у року од осам дана, од дана пријема писаног изјашњења, односно од доношења закључка у случају недостављања писаног изјашњења, Етичка комисија доставља захтев стручном органу матичне установе да образује Стручну комисију.

Члан 32.

Стручну комисију чине:

- два члана из одговарајуће или блиске уметничке, односно научне области, која именује стручни орган матичне установе;
- један члан кога именује Универзитет, у складу са својим општим актом, а који није запослен у матичној установи;
- један члан кога именује Национални савет за високо образовање, а који није запослен у матичној установи.

На првој наредној седници, стручни орган матичне установе дужан је да констатује образовање Стручне комисије, да именује два њена члана и да упути захтеве надлежном органу Универзитета и Националном савету за високо образовање, да именује по једног члана Стручне комисије.

Универзитет и Национални савет за високо образовање дужни су да именују по једног члана Стручне комисије у року од 30 дана, од дана пријема захтева матичне установе, о чему обавештавају декана матичне установе.

Након истека рока од два дана, када је декан матичне установе обавештен о именовању екстерних чланова Стручне комисије, сматра се даном коначног образовања Стручне комисије.

Члан Стручне комисије не сме се налазити у сукобу интереса.

Декан матичне установе дужан је да одмах донесе решење о образовању и саставу Стручне комисије и да га достави њеним члановима.

У саставу Стручне комисије не могу да буду наставници и истраживачи који су претходно написали позитивну рецензију рада, ментор и чланови комисије за оцену и комисије за одбрану, потписници званичних извештаја, као ни акузатор.

Члан 33.

Стручна комисија може вршити процену оригиналности непосредним упоређивањем или узимајући у обзир резултате софтверске анализе, уколико оцени да је то потребно, као и друге методе и стандарде, сходно специфичности научне области (увид у истраживачку документацију, као и увид у прикупљену, односно коришћену грађу и сл.).

Стручна комисија може да затражи мишљење и од ментора, чланови комисије за оцену и комисије за одбрану, рецензента, одговарајућег стручног органа факултета и других стручних лица и тела.

Члан 34.

Стручна комисија у року од 60 дана, од дана свог образовања, доставља Етичкој комисији образложено стручно мишљење. На образложени предлог Стручне комисије, овај рок у изузетним случајевима може бити продужен за додатних 30 дана. У овај рок не рачуна се период између 15. јула и 20. августа.

Стручна комисија може у свакој фази свог рада, да декану матичне установе упуту образложени предлог да суспендује лице против кога је поступак покренут до окончања тог поступка.

Члан 35.

На основу стручног мишљења Стручне комисије и писаног изјашњења лица за које постоји основана сумња да се неакадемски понашало, Етичка комисија у року од 15 дана, од дана достављања стручног мишљења саставља Извештај са мишљењем и доставља га декану матичне установе.

Етичка комисија може да упути декану матичне установе образложени предлог да суспендује лице против кога је поступак покренут, до окончања тог поступка.

Члан 36.

Уколико утврди постојање неакадемског понашања, Етичка комисија може у оквиру Извештаја предложити и да мере за повреду Кодекса буду изречене ментору, рецензентима и члановима комисија за писање извештаја о наставном, уметничко стваралачком и научноистраживачком раду.

Уколико Етичка комисија утврди да није било повреде академског интегритета и да се пријава претежно заснива на неистинитим наводима, односно да садржи шиканирајуће елементе, покренуће поступак утврђивања одговорности акузатора.

Члан 37.

Извештај Етичке комисије, декан матичне установе одмах доставља стручном органу, ради одлучивања.

Наставно-научно веће доноси одлуку по извештају Етичке комисије на првој наредној седници.

На основу одлуке Наставно-научног већа, којом је утврђено неакадемско понашање, декан у року од 15 дана изриче меру за повреду Кодекса.

Изрицање мера представља израз неслагања академске заједнице са недопуштеним понашањем из Кодекса, као друштвено неприхватљивим поступањем. Мере имају за првенствени циљ безусловно ограђивање Факултета од наведеног понашања, као и упућивање поруке најширој јавности да су такви облици понашања непримерени члановима академске заједнице.

Не представљају повреду академског интегритета радње проистекле из грешке иза које стоје часне намере, а која је довела до занемарљивог обима плагијата, односно аутоплагијата. Постојање грешке иза које стоје часне намере и занемарљивог обима плагијата, односно аутоплагијата, мора бити образложено у извештају Етичке комисије.

Члан 38.

За повреду Кодекса изричу се:

- мере за утврђено неакадемско понашање у виду плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплагирања;
- мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања.

Члан 39.

Мере за утврђено неакадемско понашање у виду плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплагирања су:

- оглашавање дипломе о стеченом научном називу доктора наука ништавом у случају коначне одлуке којом је утврђено да докторска дисертација није резултат оригиналног научног рада. Даном оглашавања ништавости дипломе о стеченом научном називу доктора наука, лицу чија

је диплома оглашена ништавом престају права и обавезе проистекле по основу стицања дипломе која је поништена. Сходан поступак примењује се у односу на магистарску тезу, мастер рад или дипломски рад;

- одузимање наставничког, односно сарадничког звања у случају, ако се сазнају нове чињенице, односно појаве докази из којих произлази да у тренутку избора у звање кандидат није испуњавао услове прописане законом, односно ако се утврди да радови на основу којих је кандидат изабран у звање представљају резултат неакадемског понашања. Поступак одузимања звања покреће декан, а спроводи се на начин који је предвиђен за стицање звања.

Коначна одлука о мери за утврђено неакадемско понашање у виду плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплагирања објављује се на седници Наставно-научног, односно наставно-уметничког већа, Савета матичне установе и Сената Универзитета, у чијем је саставу матична установа, као и на интернет страници матичне установе и Универзитета.

Члан 40.

Мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања су:

- опомена;
- јавна опомена;
- јавна осуда.

Облик мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања одређује се у зависности од тежине учињене повреде, штете која је нанета угледу Факултета, активности које је учинилац предложио да ће предузети у сврху отклањања последица повреда Кодекса и процене да ће изречена мера довољно утицати на њега да више не врши повреде Кодекса. О облику мере за повреду Кодекса, у виду мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања, одлучује надлежни стручни орган. Одлука мора садржати образложење због чега се одређено понашање сматра мањом повредом или немарним односом, а не неакадемским понашањем које повлачи мере из члана 39. Кодекса.

Опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса у виду писаног упозорења, без објављивања и уносе се у евиденцију о изреченим мерама упозорења, али не чини саставни део досијеа наставника, сарадника, истраживача, студента или запосленог.

Јавна опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса, објављује се на седници стручног органа и Савета матичне установе и уноси се у досије наставника, сарадника, истраживача, студента или запосленог.

Јавна осуда се изриче учиниоцу повреде Кодекса, објављује се на седници стручног органа и Савета матичне установе и Сената Универзитета, у чијем је саставу матична установа, као и на интернет страницама матичне установе и Универзитета, а уноси се у досије наставника, сарадника, истраживача, студента или запосленог.

Јавна опомена и јавна осуда објављују се одмах по коначности одлуке којом су изречене.

Члан 41.

Лице против којег је изречена мера и подносилац захтева могу у року од 15 дана, од дана пријема одлуке, поднети жалбу Етичкој комисији Универзитета, као другостепеном органу за професионалну етику.

Члан 42.

Етичку комисију Универзитета чине по један представник сваког факултета у саставу Универзитета и ректор Универзитета, као председавајући.

Мандат чланова Етичке комисије Универзитета траје три године.

Члан 43.

Приликом разматрања жалбе, Етичка комисија Универзитета може да затражи и додатна објашњења од свих учесника у поступку и других стручних лица.

У року од 60 дана од дана пријема жалбе, Етичка комисија Универзитета доноси одлуку којом потврђује или преиначује првостепену одлуку или је поништава и враћа на поновно одлучивање.

Одлука Етичке комисије Универзитета доставља се жалиоцу, матичној установи и Националном савету за високо образовање.

Одлука Етичке комисије Универзитета је коначна.

Члан 44.

Матична установа дужна је да коначну одлуку којом се изриче мера за повреду Кодекса у року од осам дана, од дана коначности, проследи Националном савету за високо образовање.

Члан 45.

У случају појављивања нових чињеница које су од значаја за доношење одлуке, а које нису биле познате док је вођен поступак утврђивања неакадемског понашања, Етичка комисија може, по подношењу образложеног захтева или на сопствену иницијативу, покренути обнову тог поступка.

Члан 46.

Кодекс ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета.

Члан 47.

Ступањем на снагу овог кодекса престаје да важи Кодекс професионалне етике (од 07.03.2013).

Председник
Наставно-уметничко-научног већа

Проф. мр Саша Филиновић

